

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 3 kwietnia 2009 r.

Druk nr 523

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przesłać Panu Marszałkowi do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 39. posiedzeniu w dniu 2 kwietnia 2009 r. ustawę

**o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar wystąpień wolnościowych
w latach 1956-1983.**

Łączę wyrazy szacunku

(-) Bronisław Komorowski

USTAWA
z dnia 2 kwietnia 2009 r.

**o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar wystąpień wolnościowych
w latach 1956–1983**

W trosce o zachowanie i utrwalenie w pamięci obywateli Rzeczypospolitej Polskiej wystąpień wolnościowych w latach 1956–1983, które doprowadziły do odzyskania w 1989 r. suwerennego i demokratycznego bytu przez Państwo Polskie, oraz mając na względzie:

- czyny obywateli podejmowane w trakcie zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956–1983 w obronie wolności, godności człowieka oraz praw obywatela przed komunistycznym ustrojem totalitarnym,
- oddanie należnej sprawiedliwości obywatelom Państwa Polskiego, którzy w walce z komunistycznym ustrojem totalitarnym łamiącym prawa człowieka i obywatela ponieśli śmierć podczas tych wystąpień wskutek działań wojska, milicji i innych organów aparatu bezpieczeństwa,

a także biorąc pod uwagę powinność wynagrodzenia rodzinom ofiar wystąpień wolnościowych w latach 1956–1983 krzywd doznanych w związku ze śmiercią ich bliskich, uchwała się, co następuje:

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady zadośćuczynienia członkom rodzin osób, które na skutek działań wojska, milicji i innych organów aparatu bezpieczeństwa poniosły śmierć w związku z wystąpieniami wolnościowymi na rzecz odzyskania przez Państwo Polskie suwerenności, niepodległości oraz respektowania praw człowieka i obywatela w czerwcu 1956 r. w Poznaniu, w październiku 1957 r. w Warszawie, w grudniu 1970 r. na Wybrzeżu (w Elblągu, Gdańsku, Gdyni i Szczecinie), w czerwcu 1976 r. w Radomiu albo w okresie stanu wojennego trwającego od dnia 13 grudnia 1981 r. do dnia 22 lipca 1983 r.
2. Zadośćuczynienie, o którym mowa w ust. 1, polega na przyznaniu jednorazowego świadczenia pieniężnego, zwanego dalej „świadczeniem pieniężnym”.

Art. 2.

Do członków rodzin osób, o których mowa w art. 1 ust. 1, zalicza się ich:

- 1) małżonka,
  - 2) dzieci własne oraz dzieci przysposobione,
  - 3) rodziców oraz osoby przysposabiające
- zwanych dalej „członkami rodziny”.

Art. 3.

1. Każdemu członkowi rodziny przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości 50 000 zł.
2. Prawo do świadczenia pieniężnego przysługujące członkowi rodziny jest ściśle związane z jego osobą i niezbywalne. W przypadku śmierci członka rodziny po złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, prawo do świadczenia pieniężnego należy do spadku po tej osobie.

Art. 4.

1. Przyznanie świadczenia pieniężnego następuje na wniosek członka rodziny, złożony organowi właściwemu w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:
  - 1) imię i nazwisko, datę urodzenia, numer PESEL oraz miejsce zamieszkania wnioskodawcy;
  - 2) wskazanie okoliczności uzasadniających przyznanie świadczenia pieniężnego;
  - 3) informację o przyznaniu, na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.¹⁾), przez Prezesa Rady Ministrów płatnej jednorazowo renty specjalnej z tytułu śmierci osób, o których mowa w art. 1 ust. 1, w grudniu 1970 r. na Wybrzeżu (w Elblągu, Gdańsku, Gdyni i Szczecinie);
  - 4) wskazanie formy wypłaty świadczenia pieniężnego;
  - 5) podpis wnioskodawcy.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, członek rodziny dołącza odpis skrócony aktu zgonu osoby, o której mowa w art. 1 ust. 1, oraz odpis skrócony aktu stanu cywil-

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 41, poz. 401, Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445, z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 192, poz. 1180, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1656 oraz z 2009 r. Nr 8, poz. 38 i Nr 42, poz. 338.

nego potwierdzającego zawarcie małżeństwa albo stopień pokrewieństwa z tą osobą.

4. Roszczenie o przyznanie świadczenia pieniężnego wygasa w razie niezłożenia przez członka rodziny wniosku w terminie, o którym mowa w ust. 1.

Art. 5.

Organem właściwym w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego jest Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Art. 6.

1. Przyznanie oraz odmowa przyznania świadczenia pieniężnego przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych następuje w drodze decyzji administracyjnej.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna. Przepisu art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.²⁾) nie stosuje się.
3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje skarga do sądu administracyjnego na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.³⁾).
4. Sąd administracyjny rozpatruje skargę, o której mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przez sąd.

Art. 7.

Do postępowania o przyznanie świadczenia pieniężnego stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 8.

1. Wpłaty świadczenia pieniężnego dokonuje Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.
2. Wpłaty dokonuje się w formie wskazanej we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w terminie miesiąca od dnia doręczenia członkowi rodziny decyzji o przyznaniu świadczenia pieniężnego.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524 oraz z 2008 r. Nr 229, poz. 1539.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 169, poz. 1417, Nr 250, poz. 2118 i Nr 264, poz. 2205, z 2006 r. Nr 38, poz. 268, Nr 208, poz. 1536 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 120, poz. 818, Nr 121, poz. 831 i Nr 221, poz. 1650 oraz z 2008 r. Nr 190, poz. 1171 i Nr 216, poz. 368.

3. Wypłata świadczenia pieniężnego następuje z części budżetu państwa, której dysponentem jest Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Art. 9.

Kwoty świadczenia pieniężnego wypłacone na podstawie ustawy są wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Art. 10.

1. Świadczenie pieniężne nie przysługuje członkom rodzin, którym na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Prezes Rady Ministrów przyznał płatną jednorazowo rentę specjalną z tytułu śmierci osób, o których mowa w art. 1 ust. 1, w grudniu 1970 r. na Wybrzeżu (w Elblągu, Gdańsku, Gdyni i Szczecinie), z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Członkom rodzin, o których mowa w ust. 1, którzy otrzymali płatną jednorazowo rentę specjalną w wysokości niższej niż określona w art. 3 ust. 1, przysługuje świadczenie pieniężne w kwocie stanowiącej różnicę między wysokością świadczenia pieniężnego przysługującego na podstawie niniejszej ustawy a wysokością przyznanej renty specjalnej.

Art. 11.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MARSZAŁEK SEJMU

/-/ Bronisław Komorowski